ممازجت ماهیت و وجود در برخی از تقریرهای اصالة الوجود

شاگرد: در اصالة الوجود، ماهیت را سراب میدانند. وجود تمکن دارد و ماهیت دیده میشود اما سراب است.

استاد: ان شاء اللّٰه در جلسهی بعدی یادم باشد، عرض میکنم؛ ممازجت ماهیت و وجود، قبول است یا نه؟ شما میگویید: نه. ببینید در خود اصالت وجود، مبانی مختلفی هست. شاید هفت - هشت تقریر باشد. این یکی از تقریرها است. میگوید ماهیت، اعتباری محض است؛ اگر ما نبودیم، ماهیت هیچ بود. فقط تهِ آن وجود و اصالت آن میماند. یک مبنای دیگری را هم مرحوم حاجی در تعلیقه ی اسفار دارند. میگویند: خیر این نیست که ماهیت هیچ باشد. ماهیت، ظلالوجود است. به این معنا که اگر اذهان ما هم نبود، حدود الوجودات بودند. حدّالوجود است. حدّالوجود، از امور عامهای است که نفسالامریت دارد. ولو ذهن ما نباشد. این یک مبنای دیگری از اصالة الوجود است. روی آن مبنا نمیتوانیم، بگوییم ممازجت نیست. یعنی ظل و ذیظل به یک معنا، همراه هم هستند و معیت دارند.

و الحمدللّٰه ربّالعالمین و صلّی اللّٰه علی محمد و آله الطیبین الطاهرین.

بازبینی #2
ایجاد شده 29 ژانویه 2024 15:11:44 توسط ... .
به روزرسانی شده 11 فوریه 2024 08:56:50 توسط ... .